

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Høgskoleadministrasjonen

NOTAT

TIL: Høgskolestyret
FRA: Høgskoledirektøren

Dato: 05.11.02
Arkiv: 02/0152
HS-sak: 062/2002

SAK: KVALITETSREFORMEN - INNFØRING AV NY KARAKTERSKALA

Tidl. sak(er): 38/02

Kopi til:

Vedlegg:

1. Invitasjon til høring, datert 071002.
2. Rapport fra intern arbeidsgruppe, datert oktober 02.
3. Notat fra AØA datert 221002.
4. Brev fra AITeL, datert 311002.
5. Brev fra AHS, datert 301002
6. Saksframlegg for avdelingsstyret ved AFT, datert 281002
7. E-post fra ALT m/vedlegg, datert 051102

Høgskolestyret har tidligere behandlet sak om innføring av ny karakterskala i sak 38/02. Det ble da gjort følgende vedtak:

1. Høgskolen i Sør-Trøndelag innfører ny karakterskala for alle ordinære eksamener fra 1. september 2002, forutsatt at endringene i lov om universiteter og høyskoler i tråd i kraft. Spesielt arrangerte ny/utsatte eksamener, relatert til ordinær eksamen før innføringstidspunktet, sensureres etter gammel skala.
2. Høgskolen i Sør-Trøndelag innfører ikke konvertering av allerede avlagte eksamener til ny karakterskala. Styret forutsetter at det i vitnemål/karakterutskrifter, som i en overgangsperiode inneholder begge karaktersystemer, gis tilfredsstillende forklaring til benyttede karakterer.
3. Rektor fastsetter overgangsbestemmelser knyttet til innføring av ny karakterskala.

Som det ble orientert om i framlegget til sak 38/02, har det vært oppnevnt en intern arbeidsgruppe for å vurdere ulike spørsmål knyttet til innføring av ny karakterskala. Arbeidsgruppa avleverte sin rapport tidlig i oktober 2002, og det ble trukket følgende hovedkonklusjoner:

1. Gruppa anbefaler at en benytter de betegnelser som er anbefalt av UHR, gjengitt i tabell 2: Fremragende, Meget god, God, Nokså god, Tilfredsstillende.
2. Gruppa anbefaler at en ved innføring av ny karakterskala legger til grunn de generelle kvalitative beskrivelsene av vurderingskriterier som er foreslått av UHR, gjengitt i tabell 2.

3. Gruppa anbefaler at det enkelte fagmiljø avgjør om sammenslåing av delkarakterer gjøres skjønnsmessig av sensor¹, ved automatisk sammenslåing av delkarakterer. Ved automatisk sammenslåing benyttes følgende tallekvaliteter: A=5, B=4, C=3, D=2 og E=1.
4. Arbeidsgruppa mener det må være det enkelte fagmiljø som avgjør om det skal utarbeides fagspesifikke beskrivelser.
5. Flertallet i arbeidsgruppa anbefaler likevel at forslag fra de nasjonale fagrådene legges til grunn for de ulike utdanningene.
6. Når fagspesifikke beskrivelser benyttes, skal disse kunngjøres i studiehåndbok, fag-/studieplaner eller lignende.
7. Gruppa mener at ved bruk av bestått/ikke bestått som vurderingsuttrykk, må kravene til bestått eksamen klart kommuniseres gjennom fag-/studieplaner.
8. Gruppa ønsker å understreke at bruken av karakterskalaen må ha en fast forankring i den kvalitative beskrivelsen av vurderingskriteriene for utdanningen/faget. Ved sensur av den enkelte eksamen, er den relative fordelingen av karakterer av mindre interesse.
9. Gruppa mener at det ikke er behov for å utarbeide konverteringstabeller til bruk/hjelp i det faktiske sensurarbeidet. Den nye skalaen må brukes på sine egne premisser.

Rapporten er sendt på høring til høgskolens avdelinger og Studentparlamentet. Det er kommet uttalelse fra alle avdelinger, men ikke fra Studentparlamentet.

Høgskoledirektøren vil ikke gå inn på de enkelte elementene i rapporten eller bakgrunnen for arbeidet. I det følgende gjengis hovedmomenter fra uttalelsene, og høgskoledirektørens kommentarer til disse.

AHS og AITeL

Avdelingene slutter seg i all hovedsak til de konklusjonene arbeidsgruppa har kommet fram til.

ALT

Avdelingen uttaler at en ikke finner det hensiktsmessig at høgskolestyret fastsetter felles beskrivelser for karaktertrinnene for hele høgskolen nå. En mener innværende studieår vil være preget av utprøving, og at en først ved en senere anledning bør trekke erfaringer fra dette, og evt. fastsette felles beskrivelser. Høgskoledirektøren har registrert at det gjennom arbeidet med kvalitetsreformen har vært et uttrykt ønske fra fagmiljøene, at det tydeliggjøres hvordan den nye karakterskalaen skal brukes. En framlegger derfor saken for høgskolestyret som planlagt.

AØA

Avdelingen har kommentert de enkelte hovedkonklusjonene separat. Til punktene 1, 4, 6, 8 og 9 støtter en konklusjonene.

Til punkt 2 mener avdelingen at en bør stryke de punkter som viser til grad av selvstendighet i prestasjonen (gjelder karakterene A og B). Begrunnelsen for dette er at det i mange eksamener/prøver på innføringsnivå, vil være mange oppgaver som bare tester kunnskapstilegnelse og ikke grad av selvstendighet. Likeledes mener en at formuleringen "...men heller ikke mer" under karakteren E bør strykes. Denne mener en er en unødvendig/upassende ettersleng. Høgskoledirektøren mener i utgangspunktet at en bør benytte de beskrivelser som er anbefalt på nasjonalt nivå, og at en må ha tungtveiende

¹ Begrepet sensor kan her omfatte både intern og ekstern bedømmer av prestasjon.

begrunnelser for å fravike dette. De beskrivelsene det her er tale om, gjelder på et overordnet nivå, og for et svært stort spekter av eksamener/prøver. Grad av selvstendighet i besvarelsene antas å være et relevant vurderingspunkt for et klart flertall av disse. En går derfor inn for å beholde disse formuleringene. Når det gjelder beskrivelsen av karakteren E, er høgskoledirektøren tilbøyelig til å være enig med avdelingen i at den nevnte formuleringen er unødvendig. Den kan også være upresis i den forstand at det ikke bare er de besvarelsene som tangerer grensen mot stryk som bedømmes til E, men et noe videre spekter av prestasjoner.

Til punkt 3 kommenterer avdelingen at arbeidsgruppas forslag til fastsetting av endelig karakter på grunnlag av delkarakterer, må forstås slik at sammenslåing av karakterer enten må gjøres skjønnsmessig av sensor, **eller** ved automatisk sammenslåing. Høgskoledirektøren er enig i at arbeidsgruppas forslag må være slik å forstå. Videre kommenterer avdelingen at når arbeidsgruppa bruker betegnelsen fagmiljø, så må en forstå avdeling. Høgskoledirektøren deler dette synspunktet.

Til punkt 5 mener avdelingen det må presiseres at forslagene fra de nasjonale fagrådene legges til grunn **dersom** fagspesifikke beskrivelser utarbeides. Høgskoledirektøren støtter synet, og legger også til grunn at dette har vært arbeidsgruppas intensjon.

Til punkt 7 mener avdelingen at det ofte vil være vanskelig å definere kravet til bestått eksamen tilstrekkelig presist. En er derfor i tvil om dette punktet er nyttig. Høgskoledirektøren ser de problemstillinger som reises til dette punktet, men mener likevel det er viktig at en så klart som mulig kommuniserer kravet til bestått eksamen overfor studentene. Det foreslås noe endring av formuleringene på dette punktet.

AFT

Avdelingen kommenterer bl.a. at en ikke uten videre kan slutte seg til automatisk sammenslåing av delkarakterer. Høgskoledirektøren viser til kommentarene under AØA, hvor det framgår at en enten kan benytte en skjønnsmessig sammenslåing, eller automatisk sammenslåing.

Det kommenteres at det vil være nyttig med hjelpesystemer, som er eksemplifisert med et poengsystem fra 0-100. Dette framgår også av vedtak i avdelingsstyret. Høgskoledirektøren legger til grunn at det verken er mulig eller ønskelig å kontrollere/styre hvilke metoder/verktøy den enkelte lærer/sensor benytter i vurderingsarbeidet. Imidlertid er det høgskoledirektørens oppfatning at det ikke skal institusjonaliseres bruk av et slik poengsystem som avdelingen forslår. Dette vil fort bli oppfattet som, og kanskje også bli, det egentlige karaktersystemet, og at dette så konverteres til de offisielle karaktersymbolene. Dette kan etter høgskoledirektørens vurdering oppfattes som en undergraving av den nye karakterskalaen.

Avdelingen mener at en gjennom vedtaket i denne saken må presisere den rett som institusjonen etter loven, §52,4, har til å fastsette at ved løpende evaluering er det bare klagerett på sluttresultatet. Høgskoledirektøren slutter seg til dette, men gjør oppmerksom på at dette angår andre deler av eksamensforskriften.

Forslag til vedtak:

1. Høgskolestyret fastsetter følgende betegnelser og overordnede kvalitative beskrivelser for karakterskalaen ved høgskolen:

Symbol	Betegnelse	Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Viser stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon som ligger over gjennomsnittet. Viser evne til selvstendighet.
C	God	Gjennomsnittlig prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder.
D	Nokså god	Prestasjon under gjennomsnittet, med en del vesentlige mangler.
E	Tilstrekkelig	Prestasjon som tilfredsstiller minimumskravene.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller minimumskravene

2. Betegnelsene skal framgå som forklaring til karaktersymbolene på vitnemål og karakterutskrifter.
3. Den enkelte avdeling avgjør om sammenslåing av delkarakterer gjøres skjønnsmessig av sensor², eller ved automatisk sammenslåing av delkarakterer. Ved automatisk sammenslåing benyttes følgende tallekvivalenter: A=5, B=4, C=3, D=2 og E=1.
4. Den enkelte avdeling avgjør om det skal utarbeides fagspesifikke kvalitative beskrivelser. Dersom fagspesifikke beskrivelser, utarbeides skal forslag fra de nasjonale fagrådene legges til grunn for utarbeidelsen. Når fagspesifikke beskrivelser benyttes, skal disse kunngjøres i studiehåndbok, fag-/studieplaner eller lignende.
5. Ved bruk av bestått/ikke bestått som vurderingsuttrykk, skal det framgå så klart som mulig i fag-/studieplaner hva som kreves for å bestå.
6. Bruk av karakterskalaen skal forankres i den kvalitative beskrivelsen av vurderingskriteriene for utdanningen/faget. Ved sensur av den enkelte eksamen, skal den relative fordelingen av karakterer ha mindre betydning.
7. Ved løpende vurdering må det klart framgå av fag-/studieplaner om det er den enkelte delprøven eller det samlede resultatet som er gjenstand for klage etter bestemmelsene i lov om universiteter og høgskoler. Den enkelte avdeling avgjør om fristen for klage knyttes til den enkelte delprøven eller til kunngjøringen av det samlede resultatet.
8. Vedtaket innarbeides i høgskolens eksamensforskrift.

² Begrepet sensor kan her omfatte både intern og ekstern bedømmer av prestasjon.